

Biểu hiện đòi ấp trứng ở gà và cách cai ấp

Gà ấp trứng là quá trình mà gà mái đẻ trứng thực hiện việc cung cấp nhiệt độ để cho trứng nở. Sau khi đẻ xong hết một lứa trứng, gà mái sẽ có hành vi nằm trên trứng để ấp được gọi là đòi ấp. Bài viết hôm nay chúng ta cùng nhau tìm hiểu về quá trình ấp trứng ở gà nhé.

1. Tổng quan quá trình gà ấp trứng

Ấp trứng là một bản năng tự nhiên của gà mẹ sau khi đẻ hết trứng. Gà mái sẽ nằm lên trứng và sử dụng nhiệt độ của cơ thể để ấp trứng. Việc ấp trứng thường kéo dài liên tục trong khoảng thời gian từ 19 – 22 ngày là trứng sẽ nở hết.

Nhiệt độ ấp trứng ở gà thường là từ 37,3 – 37,8 độ. Tùy thuộc vào thời tiết gà mái sẽ điều chỉnh thời gian ấp làm sao cho trứng luôn được cung cấp nhiệt tốt nhất. Vào mùa hè nóng, gà mẹ sẽ thi thoảng rời khỏi ổ trong một thời gian ngắn để làm trứng mát. Nếu vào mùa đông, gà mẹ sẽ nằm ấp trứng thường xuyên hơn để luôn giữ được nhiệt độ cho trứng.

Số lượng trứng ấp trong một ổ phụ thuộc vào từng giống gà. Gà ri thường đẻ từ 15 – 18 quả là sẽ đòi ấp, gà tây ấp từ 15 – 20 quả, gà Đông Tảo và gà Hồ ấp từ 13 – 15 quả, gà tre ấp từ 7 – 9 quả.

Trong quá trình gà ấp trứng, nó sẽ thường xuyên đảo trứng từ trong ra ngoài, ngoài vào trong, mặt trên xuống mặt dưới để đảm bảo nhiệt độ được cung cấp đều nhau. Gà mẹ ấp trứng khéo còn được thể hiện qua hành vi ra vào ổ một cách nhẹ nhàng. Nếu mái mãi đi kiếm ăn hoặc ấp trứng không thường xuyên sẽ gây mất nhiệt cho trứng ảnh hưởng đến tỷ lệ nở.

Trong quá trình ấp trứng gà mái sẽ rất hung dữ, khi có người hoặc con vật khác tới gần ổ ấp nó sẽ xù lông và mổ. Sau khi ấp xong, con mái sẽ gầy đi rất nhiều và phải mất một thời gian dài để phục hồi lại sức khỏe chuẩn bị đẻ lứa trứng mới.

Bạn không nên thay đổi vị trí ấp hoặc thay ổ ấp mới khi gà đang ấp vì chúng thường quen ổ ấp cũ. Nếu bạn muốn di chuyển ổ ấp thì nên tiến hành vào ban đêm, thực hiện nhẹ nhàng tránh đảo lộn nhiều.

2. Biểu hiện gà ấp trứng

*** Đòi ấp trứng**

Đòi ấp là hành vi gà mái mẹ muốn ấp trứng sau khi đã đẻ xong. Gà đòi ấp trứng sẽ ngừng đẻ và thường xuyên nằm lì trong ổ đẻ hoặc xù lông thường xuyên. Đây là một bản năng tự nhiên, đa số gà đẻ đầy ổ rồi ngưng và bắt đầu ấp.

Tập tính đòi ấp trứng sẽ phụ thuộc vào tình trạng sức khỏe, giống gà, chế độ nuôi dưỡng. Những giống gà nhà có thân hình nhỏ thường có tập tính đòi ấp cao và ấp trứng nuôi con rất khéo.

Sau một thời gian đòi ấp trứng khoảng 1 tuần mà không có trứng trong ổ. Gà mái mẹ sẽ giảm dần nhu cầu đòi ấp và chuẩn bị đẻ lứa mới để ấp.

***Ấp bóng**

Khi đẻ trứng xong, gà mái thường xuyên nằm bẹp trong ổ, xù lông và kêu khi có người đi qua. Sau khi đẻ xong thì cơ thể gà mẹ sẽ tiết ra kích tố thúc tuyến sinh dục khiến thân nhiệt tăng, luôn cảnh giác, lông bụng rụng bớt, tính tình điềm tĩnh. Lúc này, nếu đặt trứng vào ổ thì gà mẹ sẽ ấp ủ chăm sóc trứng.

Nếu muốn gà mẹ ngưng ấp bóng và tiếp tục quá trình đẻ trứng. Người ta sẽ treo tổ lên trên cao bằng rào tre ở nơi thông thoáng. Sau vài ngày, gà mái không lên được tổ để ấp sẽ quên ấp bóng.

***Cách cai ấp trứng ở gà**

Hiện nay, người chăn nuôi thường nuôi gà với quy mô lớn để lấy trứng. Để có năng suất cao, người ta sẽ gom trứng cùng một đợt để ấp bằng máy. Do đó, không cần gà mái ấp và nuôi con nữa nên sẽ áp dụng cai ấp trứng.

*** Cai truyền thống**

Gà sau khi đẻ thường có bản năng đòi ấp mạnh và sẽ ngưng đẻ trứng. Do đó, người ta sẽ thực hiện cai ấp trứng ở gà mái để gà tiếp tục đẻ trứng.

Những phương pháp cai ấp trứng truyền thống như:

- Đặt ổ trứng ra nơi thoáng đãng, không có ổ đẻ.
- Cho ăn đầy đủ thức ăn giàu protein và chất xanh.
- Thả chung vào đó một gà trống khỏe mạnh, hăng để mỗi lần gà mái nằm xuống ấp bóng bị gà trống đòi đập xua dậy.
- Thân nhiệt gà mái cao (42oC), có thể tắm cho gà hạ thân nhiệt (mùa hè), đồng thời lông gà ướt, gà không muốn nằm, quên dần việc ấp bóng.
- Nhúng gà xuống nước (ít nhất 2 lần/ngày) trong 3-5 ngày liền khi gà mẹ vào ổ ấp.
- Nhốt vào nơi có nhiều ánh sáng và bổ sung dinh dưỡng và Vitamin ADE trong khẩu phần ăn.
- Buộc cánh gà mẹ vào để chúng không xoè ra ấp trứng được.
- Cứ gà vào tổ ấp, lại xua chúng ra, làm nhiều lần như vậy chúng cũng sẽ dần quên ấp.
- Có thể dùng một số thuốc để giảm nhiệt độ cho gà như cho gà uống aspirin 1 – 2 viên/con/ngày hoặc uống anlgin 150 –200 mg/con/ngày.

*** Cai ấp hiện đại**

Đốt gà mái vào chuồng riêng biệt từ 7-10 ngày để chúng quên dần việc đòi ấp. Chuồng nên đặt ở vị trí có nhiều ánh sáng với cường độ mạnh và chiếu sáng liên tục. Điều này sẽ kích thích gà đẻ trứng và quên dần việc đòi ấp.

Người ta thường sử dụng ánh sáng nhân tạo chiếu liên tục trong vòng 12 giờ sẽ cung cấp đủ kích thích cho việc tăng tối đa sản xuất trứng. Khi sử dụng ánh sáng nhân tạo để kích thích gà đẻ trứng và phá vỡ hành vi đòi ấp ở gà mái.

Để giảm hành vi đòi ấp có hiệu quả cao, người ta thường kết hợp kích thích ánh sáng với sà kim loại.

Những cách cai ấp trứng hiện đại khác như:

- Nhốt gà vào thùng gỗ đủ độ ẩm nhưng tối mù mịt, bắt nhin ăn liền 3 ngày, sau đó thả ra gà sẽ thôi đòi ấp.

- Ban ngày thả gà ở chỗ rộng và sáng, gà sẽ đuổi nhau và không đòi ấp, tốt nhất ở chỗ thoáng gió để hạ thấp thân nhiệt của gà ức chế việc sản sinh loại kích tố liên quan đến việc đòi ấp.

- Nhúng gà xuống nước để hạ thấp thân nhiệt, kích thích thần kinh, cắt nhu cầu đòi ấp của gà.

Tiêm bắp cho mỗi gà đẻ 1ml dung dịch CuSO₄ (dưới 20 mg đồng sunfat) gà sẽ thôi đòi ấp.

<https://chicucthuyhcm.org.vn/ga-ap-trung/>